

Ερωτήσεις και απαντήσεις — Ανακοίνωση σχετικά με ένα πλαίσιο πολιτικής για τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης, τα βιοαποδομήσιμα και τα λιπασματοποιήσιμα πλαστικά

Brussels, 30 Νοεμβρίου 2022

Γιατί παρουσιάζει η Επιτροπή τη σημερινή ανακοίνωση;

Τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης, τα βιοαποδομήσιμα και τα λιπασματοποιήσιμα πλαστικά εμφανίζονται στην καθημερινή μας ζωή ως εναλλακτικές λύσεις αντί των συμβατικών (ορυκτής προέλευσης και μη βιοαποδομήσιμων) πλαστικών. Χρησιμοποιούνται σε συσκευασίες, καταναλωτικά αγαθά και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, καθώς και σε άλλους τομείς.

Είναι εύκολο να θεωρηθεί ότι είναι φιλικά προς το περιβάλλον, διότι χαρακτηρίζονται ως «βιολογικά». Αυτό ισχύει σε κάποιο βαθμό, αλλά μόνον εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις βιωσιμότητας.

Η σημερινή ανακοίνωση έχει ως στόχο να βελτιώσει την κατανόηση σχετικά με τα υλικά αυτά και να αποσαφηνίσει τους τομείς, τις προϋποθέσεις και τις εφαρμογές όπου τα πλαστικά αυτά μπορούν να αποφέρουν πραγματικά περιβαλλοντικά οφέλη. Με τον τρόπο αυτό, αποσκοπεί στην καθοδήγηση των πολιτών, των δημόσιων αρχών και των οικονομικών φορέων στις αποφάσεις τους σχετικά με την πολιτική, τις αγορές ή τις επενδύσεις. Η κοινή αντίληψη σε ολόκληρη την ΕΕ σχετικά με την παραγωγή και τη χρήση των εν λόγω πλαστικών θα αποτρέψει επίσης τις διαφορές σε εθνικό επίπεδο και τον κατακερματισμό της αγοράς.

Τι προτείνει η ανακοίνωση;

Η ανακοίνωση παρέχει μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης, τα βιοαποδομήσιμα και λιπασματοποιήσιμα πλαστικά και καθορίζει τις προϋποθέσεις για να διασφαλιστεί ότι ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος της παραγωγής και της κατανάλωσής τους είναι θετικός. Για τον σκοπό αυτό, ένα προϊόν που φέρει την επισήμανση «βιολογικής προέλευσης», «βιοαποδομήσιμο» ή «λιπασματοποιήσιμο» πρέπει να πληροί βασικές προϋποθέσεις:

- για τα προϊόντα «**βιολογικής προέλευσης**», ο όρος θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο αν προσδιορίζεται το ακριβές και μετρήσιμο μερίδιο της περιεκτικότητας του προϊόντος σε πλαστική ύλη βιολογικής προέλευσης, ώστε οι καταναλωτές να γνωρίζουν την ποσότητα βιομάζας που έχει πράγματι χρησιμοποιηθεί στο προϊόν. Επιπλέον, η χρησιμοποιούμενη βιομάζα πρέπει να προέρχεται από βιώσιμες πηγές, χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον. Η προμήθεια των εν λόγω πλαστικών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα κριτήρια βιωσιμότητας. Οι παραγωγοί θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα οργανικά απόβλητα και τα κατάλοιπα.
- όσον αφορά τα «**βιοαποδομήσιμα**» προϊόντα, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν θα πρέπει να απορρίπτονται και θα πρέπει να προσδιορίζεται το χρονικό διάστημα που χρειάζεται το προϊόν για τη βιοαποδόμηση, καθώς και οι συνθήκες και το περιβάλλον αποδόμησης (όπως έδαφος, νερό κ.λπ.). Τα προϊόντα που ενδέχεται να απορριφθούν, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από την οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης, δεν μπορούν να φέρουν τον ισχυρισμό ή την επισήμανση «βιοαποδομήσιμα».
- για τα «**λιπασματοποιήσιμα**» προϊόντα, μόνο τα βιομηχανικώς λιπασματοποιήσιμα πλαστικά, τα οποία πληρούν τα σχετικά πρότυπα, θα πρέπει να επισημαίνονται ως «λιπασματοποιήσιμα». Η βιομηχανικώς λιπασματοποιήσιμη συσκευασία θα πρέπει να αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διατίθενται τα αντικείμενα. Στην οικιακή λιπασματοποίηση, είναι δυσκολότερο να επιτευχθεί πλήρης βιοαποδόμηση λιπασματοποιήσιμων πλαστικών. Η οικιακή λιπασματοποίηση πλαστικών που δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΕ θα πρέπει να εξετάζεται μόνο στο πλαίσιο ειδικών τοπικών συνθηκών υπό την εποπτεία των αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση των εν λόγω πλαστικών έχει σαφή προστιθέμενη αξία.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με την [ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση](#), θα πρέπει να απαγορευτούν οι γενικοί μη τεκμηριωμένοι ισχυρισμοί σχετικά με

τα εν λόγω πλαστικά (δηλαδή, «βιοπλαστικά», «πλαστικά βιολογικής προέλευσης», «βιοαποδομήσιμα»).

Τι σημαίνει το νέο πλαίσιο πολιτικής για τους καταναλωτές;

Το εν λόγω πλαίσιο θα προσφέρει μεγαλύτερη σαφήνεια και εμπιστοσύνη. Οι καταναλωτές αναμένουν ότι αυτά τα πλαστικά θα αποφέρουν πραγματικά περιβαλλοντικά οφέλη. Ζητούν επίσης να ενημερωθούν σχετικά με την ορθή χρήση και διάθεσή τους, όπως προκύπτει από [έκθεση](#) που δημοσιεύτηκε σήμερα μαζί με την ανακοίνωση. Στο πλαίσιο αυτό, οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται, για παράδειγμα, ότι τα βιοαποδομήσιμα πλαστικά δεν αποτελούν δικαιολογία για απόρριψη: κάθε πλαστικό που απορρίπτεται και εισέρχεται στο ανοικτό περιβάλλον έχει τη δυνατότητα να το βλάψει και να αυξήσει τη ρύπανση από μικροπλαστικά. Όσον αφορά τα βιομηχανικά λιπασματοποιησιμα πλαστικά (δηλαδή τα πλαστικά που έχουν σχεδιαστεί για να αποσυντίθενται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις λιπασματοποίησης), οι συσκευασίες αυτές θα πρέπει να παρουσιάζουν τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να απορρίπτονται με τη χρήση εικονογραμμάτων, όπως περιγράφεται στη σημερινή πρόταση κανονισμού για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

Η αποφυγή γενικών ισχυρισμών για πλαστικά προϊόντα, όπως ο όρος «βιοπλαστικά», θα συμβάλει στην καταπολέμηση της προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας και θα αποτρέψει την παραπλάνηση των καταναλωτών.

Πώς συμβάλλει η πρωτοβουλία στη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες και τη χρήση ενέργειας;

Η χρήση βιομάζας που προέρχεται από βιώσιμες πηγές, ιδίως οργανικών αποβλήτων και καταλοίπων, μπορεί να αντικαταστήσει εν μέρει τα ορυκτά καύσιμα για τη βιομηχανία χημικών προϊόντων και τις βιομηχανίες παράγωγων υλικών, όπως η βιομηχανία πλαστικών. Υπό την έννοια αυτή, είναι ένας τρόπος να μειωθεί η εξάρτηση από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και να αυξηθεί η ανοικτή στρατηγική αυτονομία της ΕΕ. Ωστόσο, όταν τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης προέρχονται από φυτά που καλλιεργούνται ειδικά για να χρησιμοποιηθούν ως πρώτη ύλη (ζάχαρη, δημητριακά ή φυτικά έλαια) και όχι από οργανικά απόβλητα ή υποπροϊόντα, τα πλαστικά αυτά ανταγωνίζονται για γη.

Όταν χρησιμοποιείται πρωτογενής βιομάζα, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη και ότι η παραγωγή της δεν βλάπτει τη βιοποικιλότητα ή την υγεία των οικοσυστημάτων.

Σύμφωνα με τους στόχους της κυκλικής οικονομίας και την αρχή της αλυσιδωτής χρήσης της βιομάζας, η Επιτροπή ενθαρρύνει τους παραγωγούς να δίνουν προτεραιότητα στη χρήση οργανικών αποβλήτων και υποπροϊόντων ως πρώτης ύλης, ελαχιστοποιώντας τη χρήση πρωτογενούς βιομάζας και αποφεύγοντας σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Πώς αλληλεπιδρά η πρωτοβουλία αυτή με την [οδηγία του 2019 για τα πλαστικά μίας χρήσης](#);

Με την παροχή σαφήνειας σχετικά με τα υλικά αυτά, η παρούσα πρωτοβουλία συμβάλλει στην ορθή εφαρμογή της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης. Τα προϊόντα που ενδέχεται να απορριφθούν (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από την οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης) δεν μπορούν να φέρουν επισήμανση «βιοαποδομήσιμα».

Πώς συμπληρώνει η παρούσα πρωτοβουλία την οδηγία για τις πλαστικές σακούλες;

Κατά την εφαρμογή της οδηγίας για τις πλαστικές σακούλες, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν μέτρα για τη μείωση της κατανάλωσης λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς. Ορισμένα κράτη μέλη χορηγούν εξαιρέσεις από τα μέτρα μείωσης της κατανάλωσης για σακούλες με βιοαποδομήσιμα/λιπασματοποιησιμα χαρακτηριστικά. Η σημερινή ανακοίνωση παρέχει κατευθυντήριες αρχές βιωσιμότητας όσον αφορά τη χρήση και τη διάθεση βιοαποδομήσιμων και λιπασματοποιησιμων πλαστικών, μεταξύ άλλων για εφαρμογές σακουλών.

Για παράδειγμα, η ανακοίνωση διευκρινίζει ότι οι βιομηχανικώς λιπασματοποιησιμες πλαστικές σακούλες για τη χωριστή συλλογή βιολογικών αποβλήτων αποτελούν παράδειγμα επωφελους εφαρμογής λιπασματοποιησιμου πλαστικού. Οι σακούλες αυτές μπορούν να μειώσουν τη ρύπανση που προκύπτει από τη λιπασματοποίηση πλαστικών προϊόντων σε αντίθεση με τις μη βιοαποδομήσιμες πλαστικές σακούλες, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα μόλυνσης στα συστήματα επεξεργασίας βιολογικών αποβλήτων. Φυσικά, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, η συνολική ποσότητα

σακουλών εξακολουθεί να πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο.

Ποια είναι η σχέση μεταξύ της ανακοίνωσης σχετικά με ένα πλαίσιο πολιτικής για τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης, τα βιοαποδομήσιμα και λιπασματοποιησιμα πλαστικά και των απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για βιώσιμα προϊόντα;

Η παρούσα ανακοίνωση μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για βιώσιμα προϊόντα.

Για παράδειγμα, η πρωτοβουλία προσδιορίζει τα βασικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό αυτών των πλαστικών: το μερίδιο της περιεκτικότητας σε πλαστική ύλη βιολογικής προέλευσης που χρησιμοποιείται και τη βιωσιμότητα της προμήθειας πλαστικών βιολογικής προέλευσης· την ορθή χρήση και διάθεση βιοαποδομήσιμων και λιπασματοποιησιμων πλαστικών, καθώς και τις συνθήκες και το χρονικό πλαίσιο που απαιτούνται για τη βιοαποδόμηση.

Γενικά, η πρωτοβουλία ενθαρρύνει τα πιο κυκλικά πλαστικά — η επαναχρησιμοποίηση υλικών όλων των πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών βιολογικής προέλευσης, για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, παραμένει κεντρική προτεραιότητα. Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη ότι η ανακοίνωση ενθαρρύνει τη χρήση δευτερογενών πρώτων υλών αντί πρωτογενών πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των υλικών βιολογικής προέλευσης, όπου είναι δυνατόν.

Τι σημαίνει η ανακοίνωση για τη βιομηχανία;

Η παρούσα ανακοίνωση αναμένεται να καθοδηγήσει τις μελλοντικές επιλογές της βιομηχανίας:

- πριν από τη διάθεση στην αγορά πλαστικού βιολογικής προέλευσης, η αξιακή αλυσίδα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το ποσοστό της περιεκτικότητάς του σε βιομάζα προσδιορίζεται σαφώς και ότι το εν λόγω πλαστικό έχει παραχθεί με βιώσιμο τρόπο·
- για τον σκοπό αυτό, οι παραγωγοί θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στη χρήση οργανικών αποβλήτων και υποπροϊόντων που τυγχάνουν ορθής διαχείρισης, αντί της πρωτογενούς βιομάζας· θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω πλαστικά πληρούν κριτήρια βιωσιμότητας παρόμοια με εκείνα που χρησιμοποιούνται στον τομέα της βιοενέργειας [1]. Οι μεθοδολογίες για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των πλαστικών βιολογικής προέλευσης σε σύγκριση με τα πλαστικά ορυκτής προέλευσης από την άποψη του κύκλου ζωής τους βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της ανάπτυξης.
- πριν από τη διάθεση βιοαποδομήσιμου ή λιπασματοποιησιμου πλαστικού στην αγορά, η βιομηχανία πρέπει να εξετάσει ολόκληρο το σύστημα: την υλική ιδιότητα, το περιβάλλον υποδοχής (π.χ. έδαφος, νερό), το χρονικό πλαίσιο που απαιτείται για τη βιοαποδόμηση, καθώς και τη συμπεριφορά των καταναλωτών.
- Για τα βιοαποδομήσιμα πλαστικά και τα λιπασματοποιησιμα πλαστικά, οι παραγωγοί θα πρέπει να εστιάζουν τις επενδύσεις μόνο σε εφαρμογές όπου η χρήση των εν λόγω πλαστικών παρουσιάζει πραγματικά περιβαλλοντικά οφέλη.
  - Τα βιοαποδομήσιμα πλαστικά έχουν οφέλη όταν δεν είναι εφικτή η πλήρης αφαίρεση, συλλογή και ανακύκλωση των συμβατικών πλαστικών. Για παράδειγμα, αυτό ισχύει για τις μεμβράνες εδαφοκάλυψης που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, υπό την προϋπόθεση ότι είναι πιστοποιημένες σύμφωνα με τα κατάλληλα πρότυπα.
  - Τα λιπασματοποιησιμα πλαστικά έχουν οφέλη στις περιπτώσεις που οι εφαρμογές είναι πιθανό να προστατεύσουν το κομπόστ έναντι της ρύπανσης από πλαστικά και να αυξήσουν τη συλλογή βιολογικών αποβλήτων. Για παράδειγμα, αυτό ισχύει για τα φακελάκια τσαγιού και τους λοβούς καφέ φίλτρου, τις αυτοκόλλητες ετικέτες για φρούτα και λαχανικά, καθώς και τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς, αν και πρέπει να προτιμώνται εναλλακτικές λύσεις χωρίς συσκευασία ή επαναχρησιμοποιήσιμες εναλλακτικές λύσεις.
- Τα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοαποδομήσιμων (ή λιπασματοποιησιμων πλαστικών) θα πρέπει να βιοδιασπώνται με ασφάλεια και να μην είναι επιβλαβή για το περιβάλλον. Θα πρέπει να γνωστοποιούνται στους εμπόρους λιανικής πώλησης, στους χρήστες και στο κοινό.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να προωθεί την έρευνα και την καινοτομία σχετικά με τα εν λόγω πλαστικά για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων τεχνικών προκλήσεων που σχετίζονται με την παραγωγή, τη χρήση και τη διάθεσή τους.

Ποιος είναι ο αντίκτυπος της ανακοίνωσης στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις;

Η παρούσα ανακοίνωση παρέχει καθοδήγηση στους πολίτες, τις δημόσιες αρχές και όλους τους σχετικούς οικονομικούς φορείς όσον αφορά τις αποφάσεις τους για την πολιτική, τις αγορές ή τις επενδύσεις. Θα καθοδηγεί τις ΜΜΕ στις επενδύσεις τους σε εφαρμογές που είναι πιο επωφελείς για το περιβάλλον και την κοινωνία. Εάν μια ΜΜΕ αντιμετωπίζει τεχνικές ή τεχνολογικές προκλήσεις που σχετίζονται με την παραγωγή, τη χρήση ή τη διάθεση των εν λόγω πλαστικών, μπορεί να υποβάλει αίτηση για χρηματοδότηση έρευνας και καινοτομίας, αλλά οι αρχές βιωσιμότητας της παρούσας πρωτοβουλίας θα ισχύουν και για τις ΜΜΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Δελτίο Τύπου](#) σχετικά με τις προτάσεις για την κυκλική οικονομία

[Ερωτήσεις και απαντήσεις](#) σχετικά με τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

[Ενημερωτικό δελτίο](#) για τις συσκευασίες και τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης

---

[1] Τα ίδια κριτήρια ισχύουν με εξαίρεση τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου: επειδή τα πλαστικά βιολογικής προέλευσης δεν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας, δεν θα ήταν σκόπιμη η χρήση της ίδιας μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

QANDA/22/7158

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)

[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)